

Trubaduren Carlos Puebla

Martin Fahlgren

Kuba har en lång vis- och trubadurtradition, som kubanerna kallar trova. Som trovastilens fader och skapare brukar räknas Pepe Sánchez som verkade under 1800-talets andra hälft. I trova-musiken kombinerades kubanska rytmer (som bolero) med mer eller mindre poetiska texter.

Efter den kubanska revolutionens seger 1959 kom en grupp yngre trubadurer att bygga vidare på trova-traditionen, med den skillnaden att texterna blev mycket mer politiska. Denna nya strömning som fick ett stort uppsving under slutet av 1960-talet, kom att kallas Nueva Trova.

Inspirerade vänstertrubadurer

Den inspirerades även av vänstertrubadurer i det övriga Latinamerika, USA och Europa – vid denna tid upplevde den politiska sången en storhetstid i stora delen av världen (även i Sverige).

I Kuba ingick ett stort antal trubadurer i denna strömning, den mest kände är Silvio Rodríguez, som fortfarande är verksam och oerhört populär i hela Latinamerika. Bland andra representanter för Nueva Trova kan nämnas Pablo Milanés, Noel Nicola och Sara González.

Men det finns även en länk mellan den äldre trova-generationen och den nya. Den främste representanten för detta var Carlos Manuel Puebla (* september 1917 † 12 juli 1989), sångare, gitarrist och kompositör, som började sin musikaliska karriär redan på 1930-talet.

I motsats till de flesta andra förrevolutionära trova-artister var hans sånger redan från början ofta politiska. Han var motståndare till Batista-diktaturen och stödde den kubanska revolutionen från första början. Med sin grupp, Los Tradicionales (bildad 1953), blev han en viktig förspråkare för revolutionen och efter dess seger turnerade han med sin grupp i flera länder i Latinamerika där gruppen gjorde stor succé. Han fick så stor betydelse att han kom att kallas El Cantor de la Revolución (revolutionens sångare).

Carlos Puebla har efterlämnat ett rikt arv av sånger. Den mest kända, som många andra artister tagit upp i sin

repertoar (bland dem Silvio Rodríguez), är Hasta Siempre, Comandante (Farväl Comandante), en hyllning till Che Guevara – den skrevs kort efter Chés död. Den sjungs och spelas fortfarande över hela Kuba.

Inte bara politiska

Pueblas sångtexter är inte bara politiska, utan ofta också ganska roliga. Ett exempel på detta är ”Y en eso llegó Fidel” (Och då kom Fidel). Den börjar så här:

Aquí pensaban seguir
ganando el ciento por ciento
con casas de apartamentos
y echar al pueblo a sufrir

Y seguir de modo cruel
contra el pueblo conspirando
para seguirlo explotando...
y en eso llegó Fidel

Se acabó la diversión,
llegó el Comandante
y mandó a parar

På svenska:

Här tänkte de fortsätta/med att håva in profiten/
från hyreshusen/medan folket fick lida
Grymt ville de fortsätta/sin konspiration mot folket/
för att kunna suga ut det mera/men den gången kom
Fidel/Då var det slut på det roliga/”El Comandante”
kom/och satte stopp för det hela.

Flera inspelningar finns på Youtube, bl a: <https://www.youtube.com/watch?v=Yo7FZFHzHrQ?feature=oembed>
Andra antiimperialistiska sånger som driver med USA är Yankee go home! liksom Fidel y La OEA es cosa de risa (OAS är skrattretande) – där OAS grundligt skrattas ut. (OAS är Amerikanska staternas organisation, även kallat USAs utrikesdepartement)

Sångbok utgiven av Canta Lucha, 1975